

Grænseforeningens Sendemandsmøde

4.-5. september 2021

GRÆNSEFORENINGEN
for en åben danskhed

Layout Prik grafisk tegnestue

Tryk Jørn Thomsen Elbo A/S

Forsidefoto Thomas Tolstrup

H.M. Dronningen deltog i festgudstjenesten, der markerede 100-året for Genforeningen, arrangeret af Københavns Stift og Grænseforeningen.

GRÆNSEFORENINGEN
for en åben danskhed

Indhold

- 4 **Program for Grænseforeningens
Sendemandsmøde 2021**
- 7 **Dagsorden for Grænseforeningens
Sendemandsmøde 2021**
- 8 **Skriftlig beretning om
Grænseforeningens virksomhed
1. januar-31. december 2020**
- 22 **Handlingsplan 2022**
- 28 **Grænseforeningens budget 2021**
- 30 **Grænseforeningens vedtægter**
- 38 **Beretning fra Grænseforeningens
medieudvalg 2020**
- 40 **Mundtlig beretning om
Grænseforeningen Ungdoms virksomhed**

Program for Grænseforeningens Sendemandsmøde 2021

Lørdag den 4. september

- Kl. 10.00 Ankomst og indkvartering
- Kl. 11.00 Sendemandsmødet åbner. Velkomst v/formand
Peter Skov-Jakobsen, Grænseforeningen
- Kl. 11.15 Sangtime v/efterskolelærer Karen Hanne Munk,
Sundeved Efterskole
- Kl. 12.00 'Hvad er mindretalsidentitet?' v/Grænseforeningens
Kultur mødeambassadører og generalsekretær Jens A.
Christiansen, Sydslesvigsk Forening
- Kl. 12.30 Frokost
- Kl. 13.30 Samtalesaloner
- Kl. 14.30 Kaffepause
- Kl. 15.00 'Grænseforeningen i 100 år' v/historiker Axel Johnsen,
Museum Sønderjylland
- Kl. 16.00 'Betydningen af åbne grænser' v/direktør Lars Kofoed-
Jensen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, og formand
Hinrich Jürgensen, Bund Deutscher Nordschleswiger
- Kl. 16.30 Kaffepause
- Kl. 17.00-18.00 Samtalesaloner
- Kl. 19.00 Festmiddag. Tale v/Peter Skov-Jakobsen, formand for
Grænseforeningen. Festtale v/Mette Bock, tidl. kultur-
og kirkeminister, tidl. formand for Grænseforeningen.
Uddeling af Grænseforeningens Pris. Koncert med Sigurd
Barrett: 'Sigurd fortæller om Genforeningen'

Søndag den 5. september

- Kl. 8.00 Morgenmad
- Kl. 9.00 Morgensang v/efterskolelærer Karen Hanne Munk, Sundeved Efterskole, og forstander Mads Rykind-Eriksen, Rødding Højskole
- Kl. 9.30 Busafgang for sydslesvigske gæster
- Kl. 9.30 Aktiviteter for unge
- Kl. 9.30 Grænseforeningens Sendemandsmøde
- Kl.12.00 Frokost
- Kl.13.00 'Hvad kom der ud af al den snak?' Opsamling fra samtalsaloner
- Kl. 13.15 'Grænseforeningens og mindretallets roller i 2040' v/filosof Søren Harnow Klausen, Syddansk Universitet
- Kl.14.00 Kaffe og afrejse

Der tages forbehold for ændringer i programmet.

Dagsorden for Grænseforeningens Sendemandsmøde 2021

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag. Der er ikke indkommet forslag til dagsordenen
6. Fastsættelse af kontingent til Grænseforeningen, Landsforeningen

Bestyrelsen foreslår nedenstående kontingentsatser:

- a. Husstande. Uændret: 120 kr./husstand (+5 kr. for opkrævning)
- b. Enkeltmedlemmer af landsforeningen. Uændret: 240 kr.
- c. Støttemedlemskab for foreninger m.v. Uændret: 500 kr.
- d. Skoler. Uændret: 150 kr.
- e. Medlemmer af Grænseforeningen Ungdom. Uændret: 75 kr.

7. Valg

- a. **Valg til bestyrelse** (jvf. § 13). På valg er:

Region Sjælland: Lars Bjerre, Næstved modtager ikke genvalg.

Annemarie Brett Jakobsen, Midtsjælland, er kandidat.

Region Hovedstaden: Erling Rørdam, Hørsholm. Modtager genvalg.

Region Syddanmark: Per Grau Møller, Nr. Lyndelse. Modtager genvalg.

Region Nordjylland: Jørgen Bruun Christensen, Nykøbing Mors. Modtager genvalg.

Region Midtjylland: Bo Trelborg, Skjern-Tarm-Videbæk Egnen. Modtager ikke genvalg.

Horst Werner Knüppel, Skjern, er foreslået.

- b. **Revisor**

Bestyrelsen indstiller statsautoriseret revisor Lars Rasmussen, Ri Revision.

8. Eventuelt

Skriftlig beretning om Grænseforeningens virksomhed

1. januar – 31. december 2020

Perioden og de aktiviteter, som denne skriftlige beretning omhandler, blev fra den 12. marts 2020 voldsomt begrænset af restriktioner, et primært hjemmearbejdende sekretariat og grænselukning m.m. begrundet i coronapandemien. Beretningen skal læses i lyset af denne situation, som reducerede Grænseforeningens fysiske aktiviteter på alle områder. I stedet blev der arbejdet intenst med digitale mødeformer. Sekretariatet havde daglige digitale møder, ligesom der blev afholdt digitale møder i formandskab og bestyrelse og med eksterne samarbejdspartnere.

Sendemandsmødet 2020

Sendemandsmødet den 2.-3. maj 2020, som skulle have været en stor markering af Grænseforeningens 100-års jubilæum, blev udskudt og

afholdt på Vingsted Centret lørdag den 17. oktober 2020 i et helt minimalt format med kun sendemænd og landsforeningens bestyrelsesmedlemmer som

Formandsskifte i Grænseforeningen. Peter Skov-Jakobsen har overtaget efter Jens Andresen.

deltagere. Sendemandsmødets program var reduceret til afholdelse af generalforsamling. Her blev biskop Peter Skov-Jakobsen valgt som formand for Grænseforeningen efter Jens Andresen, der ikke genopstillede til formandsposten. Mødet samlede 45 sendemænd fra 39 af i alt 58 lokalforeninger.

Bestyrelsesmøder i Grænseforeningen

Grænseforeningens bestyrelse holdt møder den 6. februar (fysisk på Hotel Severin i Middelfart), den 11. juni (digitalt), den 25. august

(fysisk i Middelfart), den 17. oktober på Vingsted Centeret og den 21. december (digitalt).

Grænseforeningens lokalforeninger

Antallet af afholdte arrangementer i Grænseforeningens 58 lokalforeninger

På trods af grænselukning mødtes Grænseforeningen for Skjern, Tarm og Videbækegnen med venskabsforeningen Sydslesvigsk Forening Ladelund på grænsen.

Foto: Grænseforeningen

er ukendt, da vi ikke har overblik over, hvilke arrangementer der blev aflyst/ udsat og hvilke arrangementer der blev gennemført. Foreningen har afholdt fire møder for lokalforeningernes bestyrelsesmedlemmer, to i Middelfart (22. februar og 12. september) og to i Ringsted

(29. februar og 19. september). På disse møder er der formidlet informationer om foreningens arbejde, ligesom der har været en god dialog på tværs af lokalforeningerne.

Konsulenterne satte øget fokus på de digitale muligheder, g hvordan man kunne mødes ad den vej, når

*Grænseforeningen
Kreds 20 besøgte
Skibelund Krat.*

Grænseforeningen Ungdoms bestyrelse. Fra venstre ses Rune Delfs, Patrick Rix Andersen, Jonas Kopf (formand), Simon Bruhn, Keneya Gross, Frigga Loeck og Christopher Warnke. Ikke på billedet: Lea Thomsen og Max Kahrman.

Afstemningsfest i Balle Forsamlingshus den 10. februar, med bl.a. Grænseforeningen Vejle Vestereg.

det ikke var muligt at samles fysisk. Med ønsket om at skabe udvikling sammen med lokalforeningerne organiseredes Idebryggeriet, som dog blev aflyst.

På lokalforeningsmøderne var der fokus på arbejdet i foreningerne, hvad de står for og inspiration af hinanden. Desuden brug af den nye medlemsdatabase med kurser i Collect.

Medlemstal

Medlemstallet i de 58 lokalforeninger er ultimo 2020 opgjort til 10.028*. I årets løb er der indmeldt 1.680*

nye medlemmer. Der har været 840* udmeldelser, hvilket for langt hovedparten skyldes alder, således, at nettofremgangen har været 840* nye medlemmer.

I det totale medlemstal indgår 564 medlemmer, som er medlem af landsforeningen, dvs. de er ikke medlem af en lokalforening. Endvidere er 85 skoler medlemmer af foreningen, hvilket er en tilbagegang på 21 skoler.

Grænseforeningen Ungdom har 98 medlemmer. Også her har aktivitetsniveauet været lavt.

Lokalforeningernes bestyrelses-

Grænseforeningen har lanceret en oplysnings- og hvervekampagne i landsdækkende aviser og i magasinet Grænsen.

medlemmer har alle fået tilbudt Flensborg Avis i enten den trykte eller den elektroniske udgave til en særdeles favorabel pris. I alt 107 bestyrelsesmedlemmer modtager den trykte udgave, og 73 modtager den elektroniske udgave.

Grænseforeningen er medlem af Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS), og medarbejdere og andre deltager i diverse møder og netværk i DFS.

Grænseforeningens kommunikation

Grænseforeningens kommunikation har i corona-året 2020 været opdelt i tre hovedspor: udgivelsen af magasinet Grænsen (særligt med fokus på 100-året for Genforeningen i det første halve år), forsættelsen af oplysnings- og hvervekampagnen "Vil du være med til at fejre Genforeningen?" samt styrkelsen af Grænseforeningens digitale platforme.

Magasinet Grænsen er udkommet seks gange i 2020 med følgende temaer: "Genforeningens mindekultur", "Genforeningens sange", "Gen-

foreningsfesten der blev aflyst", "Dansk-tysk venskabsår 2020", "Grænseforeningen fylder 100 år" og "Mindretal gennem 100 år". Udgivelsen "Dansk-tysk venskabsår 2020" var et særnummer, der blev distribueret som indstik i JydskeVestkysten den 28. august til ca. 30.000 husstande, ca. 105.000 læsere.

Hvervekampagnen, som blev lanceret 6. december 2019 med udgivelsen af jubilæumsudgaven af magasinet Grænsen om "Genforeningen 1920-2020", blev forlænget til at omfatte hele 2020. Kampagnen har primært bestået af annoncen "Vil du være med til at fejre Genforeningen? Så bliv medlem af Grænseforeningen og modtag 3 numre af magasinet Grænsen gratis i et halvt år". Annoncen har været bragt i både den fysiske og digitale udgave af Kristeligt Dagblad, Jyllands-Posten og JydskeVestkysten. Pr. 31. december 2020 havde annoncekampagnen resulteret i 1.628* nye medlemmer ud over de 181 medlemmer, som meldte sig ind i december 2019. De nye medlemmer er blevet kontaktet, når det

k.dk | tro | etik
Kris
Den

HYG OG VIL VIDE MERE
MORGEN
Jylland

POLITIKEN
HISTORIER
Lars Løkke vil måske starte nyt parti
Danmark side 6-11

Jyds!

GRÆNSEN
magasinet om mindretal, sprog og kultur

Nr. 6
oktober 2019
Jubilæumsudgave om
Genforeningen 1920-2020

Stort interview med Dronningen:

Jeg håber, at hele Danmark vil fejre 100-års for Genforening

Side 6

Hvad betyder Genforeningen? 10 kendte svarer
Side 16, 30 og 40

Hvad holder du mest af ved Tyskland/ Danmark?
Side 28

Genforening unikke i Europa
Side 37

Min tyske Trolddoms
Side 38

Undervisningsmaterialet 'Mojn Mojn' udkom på dansk og tysk.

halve år er gået med henblik på at fastholde dem som medlemmer af Grænseforeningen.

Styrkelsen af Grænseforeningens digitale platforme har betydet bl.a. flere opslag på Facebook, mere fokus på at levere nyhedsbreve samt at holde det nye hjemmesidekompleks opdateret og relevant. Grænseforeningens mange Facebook-opslag har i løbet af året nået ud til 423.109 personer, Facebook-sidens følgerantal steg til 3.827, nyhedsbrevet nåede et modtagerantal på 4.196 personer og 409.551 personer besøgte Grænseforeningens hjemmeside. Den eneste nedgang her i forhold til 2019 er antallet af nyheder, der er blevet formidlet via Grænseforeningens hjemmeside og Facebook-side. Tallet endte på 130, hvilket kan tilskrives coronapandemien og dens mange aflyste arrangementer.

Desuden optrådte Grænseforeningens formand, generalsekretær samt en række medarbejdere som følge af den store medieopmærksomhed på Genforeningen i medierne i et hidtil uset omfang.

Derudover er der løbende blevet udarbejdet videoer, pressemeddelelser, brochurer og øvrigt materiale, der understøtter Grænseforeningens projekter m.m.

Aktiviteter rettet mod undervisningssektoren

Stort set al fysisk kontakt med skole- og gymnasieelever nord for grænsen og ikke mindst grænseoverskridende kontakter blev umuliggjort.

På det pædagogiske område blev ressourcerne flyttet til udvikling af især digitalt undervisningsmateriale både til ungdomsuddannelser og grundskolen. Undervisningsmaterialet blev gjort relevant ift. genforeningsåret.

Bogen Mojn Mojn, der er målrettet grundskolens 4.-7. klasse, udkom ultimo februar 2020 i et antal på 7.000 stk. af den danske udgave og 5.000 af den tyske udgave. Efter

nedlukningen blev bøgerne lagt ud digitalt og tilført en lang række relevante opgaver og undervisningsforløb. I alt er der lagt 14 opgaver op på både dansk og tysk. Dertil kommer tre stjerneløb med tilhørende opgaver.

ietGrænseland.dk og imGrenzgebiet.de fik nyt layout i overensstemmelse med Grænseforeningens øvrige layout og er i den forbindelse blevet redigeret, opdateret og har fået tilføjet et stort antal billeder og opgaver, især med relation til genforeningsmarkeringen. Der er lavet 14 nye opgaver og en tidslinje. Begge sites bliver brugt flittigt. Der var i 2020 ca. 8200 nye brugere og mere end 47.000 sidevisninger.

Kultur mødeambassadørerne (KMA) nåede i 2020 at gennemføre 28 fysiske møder og 6 nyudviklede virtuelle dialogmøder i forhold til uddannelsesinstitutioner, foreninger m.fl.

I løbet af 2020 søsatte KMA en

række digitale oplysningskampagner, bl.a. #detblivergodtigen, #minstudentertid, #ferieI Danmark, samt en række videoserier om fordomme og identitet. Desuden blev oplysnings- og PR videoen "Fordomme og diskrimination udfordres bedst med dialog" produceret.

Endelig påbegyndtes arbejdet med at udgive en bog om Kultur mødeambassadørerne, som i lyset af det markante historiske fokus genforeningsfejringen havde, skulle sætte lys på, hvad vi kan lære af hele fortællingen om Genforeningen og fortællingens nutidige relevans.

Genforeningsmarkeringen

Markeringen af 100-året for Genforeningen blev indledt med

Konferencen 'Genforeningen 1920-2020. Hvad betyder grænsen i dag?' blev afholdt i januar på Christiansborg.

Foto: Grænseforeningen

Den 2. november blev Grænseforeningen 100 år. Fejringen måtte dog udskydes til 2021.

Foto: Grænseforeningen

en konference på Christiansborg den 10. januar 2020 arrangeret af Folketingets formand og Grænseforeningen. Konferencen havde et højt fagligt niveau med over 150 deltagere. Søndag den 12. januar var Københavns Domkirke ramme om en festgudstjeneste med deltagelse af Hendes Majestæt Dronningen. Festgudstjenesten var planlagt i et samarbejde mellem Københavns Stift og Grænseforeningen.

De mange arrangementer i forbindelse med markeringen af 100-året for grænsedragningen blev hårdt ramt. Mange lokalforeninger nåede at gennemføre et arrangement eller to, herunder et stort antal afstemningsfester den 10. februar, primært i Sønderjylland, inden nedlukningen ramte den 12. marts 2020.

Sigurd fortæller om Genforeningen

Vi fik i 2019 etableret et samarbejde med Sigurd Barrett om 100 koncerter med overskriften "Sigurd fortæller om Genforeningen". Via tilskud på 500.000 kr. fra Kulturministeriets genforeningspulje og et tilsvarende

tilskud fra Aage og Johanne Louis-Hansen Fond blev det muligt for mindre foreninger og forsamlingshuse at engagere Sigurd til den ene koncert skrevet til dette formål. I alt blev der gennemført 58 koncerter i 2020. De resterende koncerter gennemføres i 2021 og 2022.

Genforeningssten

Som en del af genforeningsfejringen udarbejdede Grænseforeningen hjemmesiden www.genforeningssten.dk med fotos og oplysninger om alle genforeningssten i Danmark. Hjemmesiden blev offentliggjort den 27. november 2019 og dens undersider er frem til 31. december 2020 blevet vist alt 154.582 gange. Hjemmesiden har medført at ca. 10 "glemte" genforeningssten, som ikke tidligere har været nævnt, er dukket op.

Højskolekurset Minority Changer Programme

36 unge fra 17 forskellige nationaliteter i hele Europa var tilmeldt det første kursus i 2020, som måtte

Foto: Allan Niss

Sigurd Barrett har givet en række genforeningskoncerter i 2020.

udskydes. Grænseforeningen har fået projekttilskud til at gennemføre højskolekurset i årene 2021, 2022 og 2023.

Genforeningsrosen

Genforeningsrosen blev udviklet af Rosa Eskelund. Den skulle have været døbt af Hendes Majestæt Dronningen i foråret 2020, hvilket dog blev aflyst. Rosen blev meget hurtigt udsolgt, men kom på markedet igen i foråret 2021.

Genforeningsspillet “Lige til Grænsen”

Quiz-spillet “Lige til Grænsen” udkom i 1.000 eksemplarer op til “Historiske Dage”, som blev aflyst. Spillet er blevet omtalt i flere tv-udsendelser og er fortsat til salg i Grænseforeningens webshop. Sekretariatet ligger inde med et restlager på ca. 200 spil.

Genforeningssangen 'Hver dag en ny dag' blev opført af lærere og elever på Silkeborg Højskole i en onlinevideo.

Genforeningsrosen.

Planlagte ikke-gennemførte aktiviteter

- Ung Genforening – 5.000 sydslesvigske skolebørn på en uges ophold i Danmark i uge 20.
- Genforen dit fællesskab – flest mulige arrangementer ved genforeningssten den 20. maj 2020, herunder arrangementer i samarbejde med DBU/Jylland.
- Historiske Dage den 21.-22. marts 2020
- Uddannelsesmesse i Aarhus 22.-23. april 2020
- Sendemandsmødet den 2.-3. maj 2020
- Folkemødet på Bornholm den 11.-14. juni 2020
- Deltagelse i Roskilde Festival 25. juni - 2. juli 2020
- Ungdommens Folkemøde den 2.-3. september 2020

Økonomisk støtte til det danske mindretal i Sydslesvig

Grænseforeningen administrerer 30 fonde og legater med en samlet

kapital på ca. 71 mio. kr. Legaterne har efter konsolidering og administration givet et samlet afkast på 4.9 mio. kr. Der er uddelt 3.0 mio. kr. til formål i Grænselandet, heraf 1.2 mio. kr. til formål i Sydslesvig. Herudover har Grænseforeningen modtaget 0.5 mio. kr. fra fondene. Der er via Anne Marie og Viggo Bønnerups fond ydet støtte på i alt 206.000 kr. til 32 unge sydslesvigeres efterskoleophold i Danmark.

9. juli 2021

Peter Skov-Jakobsen

Formand for Grænseforeningen

* **Note, 25. august 2021:** På grund af en teknisk fejl var der i den tidligere udsendte årsberetning angivet forkerte medlemstal. Her fremgik det, at det samlede medlems-tal lå på 9.776 med en nettotilgang på 76 nye medlemmer. Medlemstallet ligger dog på 10.028 med en nettotilgang på 840 medlemmer i 2020. Tallene er rettet i den her foreliggende udgave af årsberetningen.

Quizspillet 'Lige til Grænsen'.

Foto: Thomas Tolstrup

Handlingsplan 2022

Intern aktivitet

- Servicere sendemandsmøde, bestyrelse og udvalg samt formandskab.
- Konkretisere debatten om Grænseforeningens fremtidsperspektiver efter 2021, herunder udarbejde en strategi for foreningens arbejde frem mod 2025.
- Støtte og servicere foreningens lokalforeninger bedst muligt, herunder gennemføre fire årlige lokalforeningsmøder, redigere og udsende programmer, administrere medlemsdatabase, stå for kontingentoprævning, kalender, udsendelse af Dybbøl-mærker m.v.
- De to foreningskonsulenter, der indtil efteråret 2022 skal støtte lokalforeningernes arbejde, skal fortsat have tydeligt fokus på fornyelse og udvikling. F.eks. støtte og servicering af lokalforeningernes arbejde for at hverve nye medlemmer, herunder fortsat udvikle og vedligeholde en såkaldt "festival-kit", vejledninger til bestyrelsesarbejdet, fokus på generationsmøder, temamøder og "fremtidsværksteder" regionalt og lokalt.
- Styrke indsatsen for bedre kontakter mellem Grænseforeningens lokalforeninger og foreninger i Sydslesvig.
- Forbedre brugervenlighed for lokalforeningernes brug af medlemsdatabase, herunder udvikle tilmeldingsmoduler til arrangementer.
- Udsende "Nyt fra generalsekretæren" til lokalforeninger med jævne mellemrum.

- Udarbejde og afrapportere resultat-aftaler og projektbevillinger.
- Fortsat tilpasse økonomistyring og regnskabsaflæggelse.
- Fortsat vurdere fondes og legaters relevans ud fra størrelse og formål og i samarbejde med fonds- og legatbestyrelserne administrere og udarbejde regnskaber for 27 legater og fonde.
- Administrere Arveprins Knuds Kollegium i samarbejde med kollegiets bestyrelse og kollegianerne.
- Afholde kurser for lokalforeninger med fokus på Collect medlems-database, Office 365 og sociale medier.
- Fastholde samarbejdet i de nationale foreningers netværk.
- Yderligere optimere Grænseforeningens tilstedeværelse og synlighed på sociale medier, herunder opnå større spredning af artikler, arrangementer m.m. Fortsat arbejde med at få flere følgere på Facebook.
- Gennemføre og afslutte den A.P. Møller-støttede digitale oprustning ved hjælp af korte videofilm til foreningens platforme.
- Udgive brochurer om Undervisningstilbud/Elevambassadører og Kultur mødeambassadører.
- Deltage i Folkemødet på Bornholm, der nu er indarbejdet i foreningens Resultataftale. Telt med aktiviteter i samarbejde med SSF/Det danske mindretal og Sydslesvigudvalget. Fastholde samarbejdet med Grundtvigsk Forum.
- Deltage i og synliggøre Grænseforeningen ved Årsmøderne i Sydslesvig, Ungdommens Folkemøde i København, Kultur mødet på Mors, Feriemessen i Herning, Historiske Dage i København, Lærfest i Aarhus og København. Hvor det er muligt, inddrages lokalforeninger i disse aktiviteter.

Ekstern oplysende aktivitet

- Udgive Magasinet Grænsen seks gange årligt.
- Skrive og publicere artikler og nyheder på hjemmesiden.
- Udarbejde pressemeddelelser.
- Udsende nyhedsbreve.

Foto: Graafseforeningen

- Hver enkelt af aktiviteterne forudsætter et stort og grundigt forberedelsesarbejde, god intern kommunikation med lokalforeninger og netværk samt præcision med aftaler og logistik.
- Gennemføre et ugekursus i samarbejde med Rødding Højskole.
- Intensivere samarbejdet med de sydslesvigske organisationer og Det sydslesvigske Samråd, hvor det er relevant, herunder deltage i diskussionen om effektivisering og omstrukturering af de sydslesvigske foreningers arbejde. I samarbejde med SSF planlægge og gennemføre det årlige delegationsbesøg i København.

- Intensivere samarbejdet med Dansk Folkeoplysnings Samråd, Grundtvigsk Forum, Foreningen Norden, Efterskoleforeningen, Dansk Friskoleforening og andre folkeoplysende foreninger med henblik på at styrke foreningens folkeoplysende arbejde om det danske mindretal.
- Fastholde og udvikle Kultur-mødeambassadørkorpsset, herunder rekruttere og uddanne KMA'ere, gennemføre dialog-møder og synliggøre aktiviteterne maksimalt.
- Indgå samarbejde med Kultur og Sprog-mødestudier/RUC om kurser og praktikpladser til studerende i sekretariatet.
- Genetablere og styrke udveksling af og møder mellem sydslesvigske og rigsdanske børn på så mange forskellige platforme som muligt.
- Styrke udvekslings- og mødeaktiviteter.
- Fastholde og udvikle indsatsen for at synliggøre grænselandet i grundskole og ungdomsuddannelser ved hjælp af undervisningsmateriale, Elevambassadører, foredrag og kurser, efterskoleaktiviteter og muligheden for at tage 10. kl. på en dansk skole i Sydslesvig. Herunder øge interessen hos danske skoler og uddannelsesinstitutioner for lejrskole- og studieophold i Sydslesvig.
- Videreudvikle og formidle undervisningsmaterialet letGrænseland.dk, herunder bearbejdning af dele af hjemmesiden (www.imGrenzgebiet.de) til brug på tyske uddannelsesinstitutioner i Slesvig-Holsten.

Undervisning og børn og unge

- Realisere aktiviteter i henhold til Sydslesvigudvalgets bevillinger:
- Gennemføre 13. årgangs informationsbesøg i København

- Styrke samarbejdet med de faglige foreninger både i grundskolen og på ungdomsuddannelserne.
- Samarbejde med relevante undervisningsforlag om undervisningsmateriale.
- Fastholde og udvikle samarbejdet med Dansk Skoleforening og Efterskoleforeningen om at motivere og støtte flere unge sydslesvigere til at tage på danske efterskoler.
- I samarbejde med SdU gennemføre et weekend-seminar for hjemvendte sydslesvigske efterskoleelever.
- Støtte Grænseforeningens Ungdom (GFU) som et samlende netværk med unge fra alle Grænseforeningens aktiviteter.
- I samarbejde med GFU sikre, at unge fra Grænselandet deltager i Roskilde Festival.
- **Minority Changemaker Programme** Gennemføre det 12 uger lange højskolekursus "Minority Changemaker Programme" i samarbejde med Jaruplund Højskole. I forbindelse hermed udvikle samarbejdsrelationer til Syddansk Universitet/Center for Grænseregionsforskning, så en del af højskolekurset udløser ECTS-points til deltagerne. Fundraise til projektet. Sikre at kurset tilbydes i 2022 og årene fremover.

10. august 2021

Knud-Erik Therkelsen

Generalsekretær i Grænseforeningen

Grænseforeningens budget 2021

(1.000 kr.)

	Budget 2021	Regnskab 2020	Regnskab 2019
Kontingenter	550	557	600
Private gaver og arv	190	229	260
Grænsfonden	1.900	6.347	3.415
Øvrige tilskud fra fonde og legater	1.300	172	797
Offentlige tilskud	4.282	3.844	3.750
Øvrige indtægter	25	90	4
Tilskud 2020 aktiviteter	1.385	1.345	0
Projektmidler	716	413	1.241
I alt indtægter	10.348	12.996	10.068
Oplysning og kommunikation			
<i>Undervisningsaktiviteter</i>	2.121	1.914	2.100
<i>Udvikling af undervisningsaktiviteter</i>	173	292	179
<i>KMA</i>	915	871	1.276
<i>Publikationer</i>	1.707	1.777	1.767
<i>2020 aktiviteter</i>	170	2.118	1.275
<i>Folkemødet</i>	659	271	651
<i>PR og kommunikation</i>	1.442	1.772	1.051
	7.187	9.014	8.299
Internationale aktiviteter	25	807	914
Foreningsdrift	2.603	2.009	2.347
Drift af sekretariat	3.078	3.563	3.343
Projektvirksomhed	790	413	590
Udvikling lokalforeninger	1.245	1.438	291
I alt omkostninger	14.928	17.244	15.784
Resultat før finansielle poster	-4.580	-4.247	-5.716
Finansielle poster	2.500	4.521	5.018
Resultat	-2.080	273	-698

Grænseforeningens vedtægter

Navn, formål, hjemsted

§ 1

Foreningens navn er "Grænseforeningen". Foreningen blev stiftet den 2. november 1920. Grænseforeningen har hjemsted i Københavns kommune.

§ 2

Det er Grænseforeningens formål at støtte danskheden i grænselandet, særligt syd for grænsen, at udbrede kendskabet til grænselandets forhold samt at bevare og styrke dansk sprog og kultur.

Organisation

§ 3

Som medlemmer kan optages:

- lokale grænseforeninger (lokalforeninger), hvis vedtægter ikke er i uoverensstemmelse med Grænseforeningens vedtægter.
- den landsdækkende ungdomsorganisation – Grænseforeningen Ungdom
- enkeltpersoner, der ikke er tilknyttet en lokalforening.

- andre foreninger m.v., der tilslutter sig Grænseforeningens formål.
- uddannelsesinstitutioner.

§ 4

Grænseforeningens øverste myndighed er Sendemandsmødet.

§ 5

Bestyrelsen har ansvaret for foreningens daglige ledelse.

§ 6

Sendemandsmødet vælger Grænseforeningens formand for en periode på 2 år.

§ 7

Grænseforeningen udgiver et medlemsblad.

§ 8

De lokale grænseforeninger og Grænseforeningen Ungdom ledes af egne bestyrelser, der vælges på en årlig generalforsamling.

§ 9

Medlemmer indbetaler hvert år det af Sendemandsmødet fastsatte kontingent til Grænseforeningen.

§ 10

Lokale grænseforeninger kan udmelde sig af Grænseforeningen med ét års varsel til den 1. januar. Øvrige medlemmer kan udmelde sig med omgående virkning.

§ 11

Lokalforeninger, der ikke afregner kontingent rettidigt til Grænseforeningen, kan ikke lade sig repræsentere ved de ordinære og ekstraordinære Sendemandsmøder, der afholdes efter betalingsfristens udløb, jf. § 23.

§ 12

Lokalforeninger kan for at styrke det lokale og regionale arbejde slutte sig sammen i kredse.

Bestyrelsen

§ 13

Stk. 1. Bestyrelsen består af formanden og 16 medlemmer. Den sammensættes således:

Stk. 2. Sendemandsmødet vælger efter forslag fra lokalforeningerne 11 bestyrelsesmedlemmer i fem selvstændige regionsopdelte valg. Bestyrelsesmedlemmerne fordeles med 3 fra Region Syddanmark, 2 fra Region Midtjylland, 2 fra Region Nordjylland, 2 fra Region Sjælland og 2 fra Region Hovedstaden. Valgperioden er 2 år, således at 2 bestyrelsesmedlemmer fra Region Syddanmark og 1 fra hver af de øvrige regioner er på valg i lige år og de øvrige i ulige år.

Stk. 3. Alle lokalforeninger kan opstille kandidater i alle regioner. Alle kandidater skal have fast bopæl i den region, de opstiller i. Kun sendemænd for lokalforeningerne har stemmeret ved valg af de 11 bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 4. Grænseforeningen Ungdom udpeger selv to medlemmer til Grænseforeningens bestyrelse.

Stk. 5. Bestyrelsen udpeger på sit første møde efter Sendemandsmødet for en periode på 2 år desuden 3 bestyrelsesmedlemmer med særlig sagkundskab. De pågældende skal være medlemmer af Grænseforeningen. Bestyrelsen konstituerer sig herefter med en 1. og en 2. næstformand, der sammen med formanden udgør formandskabet.

Stk. 6. I det tilfælde, at et bestyrelsesmedlem får varigt forfald, indtræder som suppleant den kandidat fra den pågældende region, som ved sidste Sendemandsmøde fik flest stemmer uden at blive valgt. Er der ingen suppleant i den pågældende region, påhviler det bestyrelsen at finde en i den pågældende region. Suppleantens valgperiode er den samme som for det medlem, der erstattes.

Stk. 7. I tilfælde af, at der ved udløb af fristen efter § 19 ikke er opstillet tilstrækkelig mange kandidater, påhviler det bestyrelsen at opstille det manglende antal kandidater til bestyrelsesposterne.

§ 14

Bestyrelsen fører gennem formanden tilsyn med Grænseforeningens administration.

§ 15

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen træffer beslutninger ved almindelig stemmeflerhed af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Der føres protokol og udsendes referat til bestyrelsens medlemmer. Referatet lægges derefter ud på foreningens hjemmeside.

§ 16

Stk. 1. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg til løsning af særlige opgaver. Udvalgsformænd udpeges blandt bestyrelsens medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger desuden medlemmer til legat- og fondsbestyrelser m.v.

Stk. 3. Efter indstilling fra formandskabet vedtager bestyrelsen budget og handlingsplaner, der beskriver hovedindholdet af Grænseforeningens kommende aktiviteter.

§ 17

Bestyrelsen kan udelukke et medlem af Grænseforeningen (jvf. § 3), når der findes grund dertil. Det udelukkede medlem kan indanke beslutningen til det førstkommende Sendemandsmøde.

Sendemandsmødet

§ 18

Stk. 1. Bestyrelsen indkalder til ordinært Sendemandsmøde, der skal afholdes hvert år i perioden 15. april til 31. maj. Indkaldelsen sker med 5 ugers varsel og sendes til:

- formænd for de lokale grænseforeninger
- formanden for Grænseforeningen Ungdom
- medlemmer uden tilknytning til en lokalforening
- foreninger og uddannelsesinstitutioner, som er medlemmer af foreningen
- bestyrelsens medlemmer

Stk. 2. Dagsorden og bestyrelsens skriftlige beretning udsendes samtidig med indkaldelsen. Det reviderede årsregnskab udsendes senest to uger før Sendemandsmødet.

Stk. 3. Sendemandsmødets dagsorden skal mindst indeholde nedenstående punkter i den angivne rækkefølge:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag
6. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen
7. Valg:
 - a. Formand
 - b. Bestyrelse (jvf. § 13)
 - c. Revisor
8. Eventuelt

§ 19

Lokalforeninger og Grænseforeningen Ungdom kan begære forslag optaget på dagsordenen, herunder forslag til formandsvalg. Sådanne forslag samt forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer, jvf. § 13, skal være

administrationen i hænde senest 8 uger før Sendemandsmødets afholdelse.

§ 20

Bestyrelsen indkalder til ekstraordinært Sendemandsmøde, når den finder det nødvendigt, eller når mindst 1/10 af lokalforeningerne fremsætter ønske herom. Indkaldelsen sker med mindst 14 dages varsel med angivelse af dagsorden.

§ 21

Sendemandsmødet er kun beslutningsdygtig, når halvdelen af de fremmødte stemmeberettigede deltager i afstemningen. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Der kan kun tages beslutninger om sager, der er opført på dagsordenen. Alle personvalg sker skriftligt.

§ 22

Lokalforeningerne har ret til at sende 1 sendemand pr. 200 medlemmer, dog har alle foreninger uanset størrelse ret til 2 sendemænd. Dvs. at 401 medlemmer udløser 3 sendemænd, 601 medlemmer udløser 4 sendemænd osv.

§ 23

Stk. 1. Alle medlemmer af foreningen har ret til at deltage i Sendemandsmødet med taleret.

Stk. 2. Kun sendemænd har stemmeret. Bestyrelsesmedlemmer har – uanset om de er sendemænd eller ej – stemmeret ved alle andre afstemninger end valg af de 11 bestyrelsesmedlemmer.

§ 24

Det ordinære Sendemandsmøde træffer efter indstilling fra bestyrelsen beslutning om størrelsen af de forskellige medlemskontingenter til Grænseforeningen.

§25

Der føres protokol over Sendemandsmødets forhandlinger. Protokollen underskrives af formand og dirigent og har dermed juridisk gyldighed. Hæftelse

§ 26

Stk. 1. Foreningen tegnes af formanden sammen med en af næstformændene. I formandens forfald kan dog de to næstformænd tegne foreningen. Formanden, subsidiært næstformændene, kan udstede tidsbegrænsede fuldmagter til funktionærer i administrationen.

Stk. 2. Til erhvervelse, pantsætning eller afhændelse af fast ejendom kræves bestyrelsens samtykke.

Stk. 3. Medlemmer og bestyrelsesmedlemmer hæfter ikke personligt for de af foreningen indgåede forpligtigelser, for hvilke alene foreningen hæfter med sin formue. Foreningens medlemmer har udover pligt til at betale kontingent ikke andre økonomiske forpligtigelser overfor foreningen, ligesom foreningens medlemmer ikke har krav på nogen del af foreningens formue eller indtægter af nogen art.

Regnskab og revision

§ 27

Regnskabsåret følger kalenderåret.

§ 28

Regnskabet revideres af den af Sendemandsmødet valgte statsautoriserede revisor.

Ændring af vedtægter, foreningens opløsning

§ 29

Ændringer af disse vedtægter kan ske på et ordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 30

Grænseforeningens opløsning kan kun finde sted på et i den anledning indkaldt ekstraordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves, at 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede stemmer herfor. Sendemandsmødet tager i tilfælde af vedtagelse af opløsning bestemmelse om afviklingen af foreningens formue, som skal anvendes til almene formål eller bedst muligt i overensstemmelse med formålsparagraffen. Bestyrelsen kan ikke træde tilbage før opløsning af formue m.m. er effektueret. Bestyrelsen nedsætter et likvidationsudvalg bestående af repræsentanter for bestyrelsen og foreningens revisor.

§ 31

Ovenstående vedtægter er vedtaget på Sendemandsmødet den 6. maj 2017.

Beretning fra Grænseforeningens medieudvalg 2020

Medieudvalgets medlemmer er: Karsten Nørgaard Simonsen (fmd.), Else Tornbo, Morten Aagaard, der er udnævnt som ressourceperson, og Kjell Knudten, Grænseforeningen Ungdom.

Medieudvalget har i 2020 afholdt et møde. Det andet møde i efteråret 2020 blev aflyst på grund af sygdom og corona.

På mødet den 11. februar 2020 på Comwell, Middelfart, diskuteredes genforeningsarrangementerne afholdt i Grænseforeningens regi, konferencen på Christiansborg den 10. januar 2020 og festgudstjenesten den 12. januar i Københavns Domkirke. I forbindelse med afstemningsfesterne den 10. februar 2020 optrådte Grænseforeningens ledelse og medlemmer af Grænseforeningens Elevambassadører og Kulturmødeambassadører samt Grænseforeningen Ungdom i medierne, herunder med interview

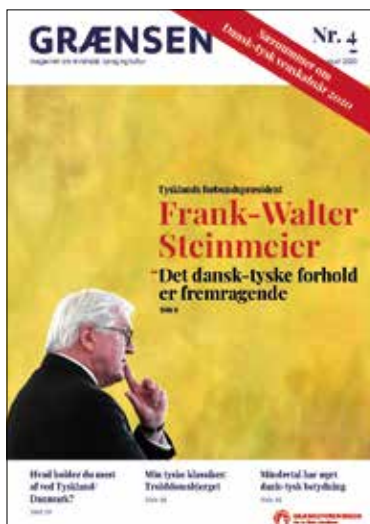
på DR1 og TV2 News, ligesom 10. februar og mindekulturen i Sønderjylland har været tema i magasinet Grænsen 2020-2. I løbet af genforeningsåret har Grænseforeningens formand og ledelse optrådt i medierne adskillige gange.

I anledning af genforeningsåret 2020 blev der iværksat en oplysnings- og hvervekampagne. "Vil du være med til at fejre 100-året for Genforeningen?" har det lydt i annoncer, der i 2020 har været bragt i Jyllands-Posten, JydskeVestkysten, Kristeligt Dagblad, Politiken Historie og i egne medier med et tilbud om 6 måneders gratis medlemskab af Grænseforeningen i 2020, hvor man kan modtage 3 numre af magasinet Grænsen gratis. Annoncen blev første gang bragt i magasinet Grænsens jubilæumsudgave om Genforeningen den 6. december 2019.

Grænseforeningens medieudvalg har til opgave at understøtte Grænseforeningens kommunikationsindsats, som den varetages af Grænseforeningens kommunikationsafdeling under ledelse af kommunikationschef Anna-Lise Bjerager, der også er ansvarshavende redaktør af magasinet Grænsen. Medieudvalget skal ifølge kommissoriet være idéforum for kommunikationschefen og desuden være bindeled mellem Grænseforeningens bestyrelse/lokalforeningerne og kommunikationschefen.

August 2021

Karsten Nørgaard Simonsen
Formand for Grænseforeningens
medieudvalg

Magasinet Grænsens særsnummer om dansk-tysk venskabsår.

Foto: Grænseforeningen Ungdom

*I 2020 var Grænseforeningen
Ungdoms bestyrelse på tur
på den jyske vestkyst.*

Mundtlig beretning om Grænseforeningen Ungdoms virksomhed

Det seneste år var Grænseforening Ungdoms femte leveår. Det har været et udfordrende, og ikke mindst spændende år.

I forlængelse det usædvanlige bestyrelsesår 2020, har GFU i april valgt en ny bestyrelse. I virkeligheden er denne beretning derfor bestyrelsesoverlappende, og kan forstås som et "siden sidst".

Jeg vil her i starten fremhæve, at GFU har brugt mange kræfter på intern udvikling imens mulighederne for fysisk samvær har været begrænsede. Således har vi til det seneste landsmøde vedtaget en ny foreningsplan, der definerer GFUs

vision for de kommende år, og skal fungere som ledetråd for de kommende bestyrelses arbejde.

På trods af pandemien og fokus rettet indad, afholdt vi succesfulde velbesøgte arrangementer – såvel online som på det seneste også fysisk.

Heraf kan fremhæves vores online julefrokost med SSWUngdom og Junge Spitzen, onlineversionen af "Når du flytter til Danmark" -arrangementerne i de sydslesvigske gymnasier eller også vores fysiske public viewing arrangement til EM.

Til alles glæde har publikum til arrangementerne været særdeles

blandet – vi kan derfor konstatere, at vi har nået såvel medlemmers som ikke medlemmers opmærksomhed og interesse. Tilsvarende førte arrangementerne til nye bekendtskaber og medlemskaber, som er noget jeg personligt er meget glad for, taget omstændighederne i betragtning.

Vi er især glade for det velfungerende samarbejde med ungdomsorganisationerne i Sydslesvig. Som organisationer, der retter sig mod en lignende målgruppe, møder vi mange af de samme udfordringer. At usikkerheden i hverdagen steg på baggrund af pandemien, kunne frygtes at være en yderligere barriere for engagement i ungdomsforeninger. At kunne sparre med vores sydslesvigske venner har ved siden af bestyrelsens hårde arbejde derfor været en del af forklaringen på, hvorfor GFU har klaret sig forholdsvis godt gennem pandemien.

Jeg blev i forlængelse heraf for kort tid siden spurgt, hvad jeg ville ændre i mindretallet, hvis jeg kunne. Jeg svarede, at jeg netop ville nedbryde disse barrierer for engagement. Jeg ville ønske, at

ungdomsforeninger i mindre grad ses som en ting mere, som man skal finde plads til i en tidspresset hverdag.

I stedet for denne "hvor meget tid forventes jeg at lægge i det"-tilgang, tror jeg og vi på, at engagement i ungdomsforeninger bør være fællesskabsorienteret.

Det er derfor ikke mindst vores ambition at formidle, at vi først og fremmest vil være et forum for dem, der er interesseret i vores sag.

Hvad man derudover foretager sig og vil bruge GFU til, er fuldstændig hvad man ønsker at gøre det til. Vi har den seneste bestyrelsesperiode fået bekræftet, at ungdomsarbejdet fungerer bedst, når man arbejder med og for det, man brænder for.

Sidste år sagde jeg, at denne tilgang i pandemiens tegn kræver, at vi udnytter vores muligheder tæt på optimalt for at kunne balancere fraværet af fysisk samvær.

Det fylder mig derfor med stor glæde at kunne oplyse, at vi siden jeg sidst stod her har haft medlems-tilgang fra ca. 85 medlemmer i september 2020 til omkring 100 i 2021.

*I 2020 holdt
Grænseforeningen
Ungdom sin årlige
julefrokost online, da det
ikke var muligt at mødes
fysisk på grund af corona.*

Foto: Grænseforeningen Ungdom

Udover at medlemstallet steg, har bestyrelserne 2020 og 2021 sat sig for at etablere og forankre lokalforeninger i de store danske studiebyer, som det står i GFUs vedtægter. Med hjælp fra Grænseforeningen Odense lykkedes det at starte GFUs første lokalforeningsprojekt, der allerede har afholdt arrangementer – bl.a. et boglanceringsarrangement sammen med Kultur mødeambassadørerne.

Vi har store forventninger til vores planer om at udbygge og etablere flere lokalforeninger, selvom vi ved at det bliver en stor og ressourcekrævende opgave for denne og de næste bestyrelser.

Hvad så nu, hvor vi langsomt kan starte med at være en ægte ungdomsforening igen? Jeg kan fortælle jer, at vi ikke kan vente til, at vi for alvor skal ses med vores medlemmer til GFUs sommerfest i september. Vi glæder os alle sammen til at kunne give noget tilbage til de medlemmer, der støttede op omkring bestyrelsens arbejde, selvom der ikke var meget ungdomsforeningsagtigt over GFU i store dele af 2020 og 2021.

Vi har kunnet se, at interessen for GFU og vores form for samvær står i høj kurs. At vi derudover sætter spørgsmålstejn ved de helt rigtige ting, kunne vi senest se på feedbacken til Folkemødet i Vartovs gård i København. Debatarrangementet "Er bindestregen mindretallets død" har ikke kun været starten på en livlig debat i lokalet selv, men også fået debatten i omdrejninger i mindretallet.

GFU er på en god vej. Og vi er overbeviste om, at denne vej forudsætter et stærkt bånd mellem moderforeningen og dens ungdom. Ikke mindst derfor håber og satser vi fortsat stærkt på Grænseforeningens - og dermed jeres - støtte. Kun hvis vi fortsat kan regne med jeres tillid, kan vi realistisk opnå de mål, vi senest har sat os for til landsmødet.

*Tak for jeres opmærksomhed
Jonas Kopf
Formand for
Grænseforeningen Ungdom*

GRÆNSEFORENINGEN
for en åben danskhed